

**Тошкент давлат юридик университетининг
Таълим сифатини назорат қилиш бўлими тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Тошкент давлат юридик университетининг (кейинги ўринларда – университет) Таълим сифатини назорат қилиш бўлими (кейинги ўринларда – бўлим) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 18 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги 515-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 апрелдаги ПФ–5987-сон “Ўзбекистон Республикасида юридик таълим ва фанни тубдан такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони ҳамда университет Кенгашининг 2020 йил 21 майдаги 4-сон қарорига мувофиқ ташкил этилган.

2. Бўлим ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари ва қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ҳайъат қарорлари ва буйруқлари, университет Кенгаши қарорлари ва университет ректори буйруқлари, университет Устави, шунингдек ушбу Низомга мувофиқ олиб боради.

3. Бўлим низоми Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси (кейинги ўринларда – Инспекция) билан келишилган ҳолда университет ректорининг буйруғи билан тасдиқланади.

4. Бўлимнинг асосий мақсади университет талабалари билимларининг давлат таълим стандартларига мувофиқлигини ўрганиб бориш, таҳлил қилиш, кадрлар тайёрлаш сифати мониторингини юритиш, университетни ички аттестациядан ўтказишни ташкил этиш ва унинг натижалари бўйича таълим сифатига салбий таъсир этувчи омилларни аниқлаш ҳамда уларни бартараф этиш ва олдини олиш чораларини кўришдан иборат.

5. Бўлим амалга оширилган ишлар, муаммолар ва камчиликлар тўғрисидаги маълумотларни мунтазам равишда университет ректорига ҳамда Инспекцияга тақдим этади.

2-боб. Бўлимнинг асосий вазифалари ва функциялари

6. Қуйидагилар бўлимнинг асосий вазифалари ҳисобланади:
университетда таълим сифатини давлат таълим стандартлари (кейинги ўринларда – ДТС) ва малака талабларига мувофиқлигини таъминлаш мақсадида тизимли назоратни ташкил этиш;

таълим сифатини оширишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ижросини таъминлаш;

таълим сифатини белгиловчи кўрсаткичларнинг ҳолатини мониторинг қилиш;

кадрлар тайёрлаш сифати мониторингини юритиш;

университетни ички аттестациядан ўтказишда иштирок этиш;

университет рейтингини халқаро даражага кўтаришга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқишда иштирок этиш;

ўқув жараёни билан ишлаб чиқариш ўртасидаги интеграция жараёнларини ўрганиш;

университет кенгашида, давра суҳбатлари ва анжуманларда бўлим томонидан таълим сифатини оширишга оид амалга оширилган ўрганиш ва мониторинг натижалари тўғрисида маълумотлар бериб бориш;

таълим сифати ҳолатини ўрганиш натижаларига асосланиб тегишли таклифларни университет раҳбариятига тақдим этиш.

7. Бўлим ўзига юклатилган вазифаларни бажариш учун қуйидаги функцияларни амалга оширади:

а) таълим сифатини ДТС ва малака талабларига мувофиқлигини таъминлаш мақсадида тизимли назоратни ташкил этиш соҳасида:

университетда таълим жараёни сифатини, унинг ўқув адабиётлари ва ўқув-услубий материаллар билан таъминланганлик даражасини ўрганиш;

таълим йўналишлари ва мутахассисликларнинг давлат таълим стандартлари, малака талаблари, ўқув режалари ва фан дастурлари билан таъминланганлигини таҳлил этиш ва уларни экспертиза қилиш;

университет талабалари билимларининг ДТСга мувофиқлигини ўрганиб бориш, таҳлил қилиш;

таълим сифатини белгиловчи кўрсаткичларнинг ҳолатини мониторинг қилиш ва аниқланган муаммолар ва камчиликлар юзасидан тегишли

таркибий тузилмаларга таклифлар бериш;

таълим сифатини ошириш мақсадида профессор-ўқитувчиларнинг малакасини ошириш жараёнида замонавий усуллар ва услублардан фойдаланиш самарадорлигини таҳлил қилиш;

талабалар билимини баҳолаш бўйича назорат натижаларини танлама таҳлил қилиш асосида рейтинг балларининг холислигини ва шаффофлигини ўрганиш;

университетнинг таркибий тузилмаларида (деканат, кафедра, бўлим, марказ, академик лицей) педагог ходимларнинг касбий малакаси ҳолатини, шунингдек, олий ўқув юртидан кейинги таълим ҳамда малака ошириш ва қайта тайёрлаш йўналишларидаги сифат даражасини аниқлаш мақсадида ички мониторингни ўтказиш, таҳлилий маълумотларни тайёрлаш, аниқланган камчилик ва муаммоларни бартараф этиш бўйича университет раҳбариятига таклифлар киритиш;

б) таълим сифатини оширишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ижросини таъминлаш соҳасида:

университетда таълим сифатини оширишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ижросини тизимли ўрганиш, таҳлил қилиш ва мавжуд муаммоларни бартараф этиш чораларини кўриш;

таълим йўналиши ва мутахассисликларнинг тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан таъминланганлигини ўрганиш;

норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган мезонлар асосида таълим сифатини аниқлаш, уни амалга ошириш механизмини ишлаб чиқиш, бу жараёни мувофиқлаштириш;

якуний давлат аттестацияларини амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга риоя этилган ҳолда ўтказилганлигини ва унинг натижаларини таҳлил қилиш;

в) таълим сифатини белгиловчи кўрсаткичларнинг ҳолатини мониторинг қилиш соҳасида:

университетнинг ўқув жараёни, илмий-тадқиқот ва илмий-услубий ишлар режаларининг бажарилишини мониторинг қилиш;

университетдаги ижтимоий муҳит, кадрлар тайёрлаш ва таълим сифатини ўрганиш мақсадида доимий равишда талаба, ота-она, профессор-ўқитувчи ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида ижтимоий сўровлар ўтказиш;

талабаларнинг мустақил таълим самарадорлигини даврий равишда мониторинг қилиш;

университет профессор-ўқитувчилари таянч маълумотларининг тегишли дарс берадиган фан(лар)ига мослигини таҳлил қилиш ёки уларнинг тегишли қайта тайёрлашдан ўтганлигини ёки мос ихтисослик бўйича илмий унвон, даражага эга эканлигини ўрганиш ва хулосаларни ректорга маълум қилиш;

ўқув жараёнида илғор педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш ҳолатини ўрганиш ҳамда уларни такомиллаштириш бўйича тегишли таклифлар ишлаб чиқиш;

университет тегишли таркибий тузилмалари билан ҳамкорликда таълим сифатини оширишга қаратилган ўқув семинарлари ва тренингларни ўтказиш;

университетда маънавий-маърифий ишлар режаси, мазмуни ва унинг бажарилишини (баённомалар асосида), профессор-ўқитувчиларнинг тарбиявий ишларга жалб этилганлигини, таълим муассасасидаги маънавий- ижтимоий муҳитни, педагог ходимларнинг ахлоқий сифатларини (сўровнома асосида) ўрганиш;

университетда жамоатчи экспертлар базасини шакллантириш ва улар билан қўйилган вазифалар доирасида семинар машғулотларини мунтазам равишда ўтказиб бориш;

г) кадрлар тайёрлаш сифати мониторингини юритиш соҳасида:

таълим жараёни моддий-техник базаси ҳолатини таҳлил қилиш, уни ривожлантириш ва такомиллаштириш бўйича таклифлар бериш;

университетда талабалар амалиётининг таълим йўналишлари ва мутахассисликларни инобатга олган ҳолда ташкил этилганлигини ва унинг самарасини назорат қилиш;

талабаларнинг дарслик ва ўқув қўлланмалари (шу жумладан, электрон дарслик ва қўлланмалар) билан таъминланганлик даражасини ва замонавий талабларга мослигини таълим йўналишлари ва мутахассисликлар ҳамда тиллар кесимида таҳлил қилиш;

талабалар билимини баҳолаш жараёнини таҳлил қилиш асосида рейтинг балларининг холислигини, шаффофлигини ва сифат даражасини баҳолаш;

университетнинг таянч докторантура, докторантура ва мустақил тадқиқотчи институти орқали олий малакали кадрлар тайёрлаш фаолиятини таҳлил қилиш;

университетнинг ўрта махсус, бошланғич профессионал, ўрта профессионал ва ўрта махсус профессионал таълим муассасалари билан

хамкорлик фаолиятини таҳлил қилиш;

университет ахборот-ресурс маркази фондининг зарур адабиётлар билан таъминланганлигини, улардан фойдаланаётган профессор-ўқитувчилар ва талабалар салмоғини аниқлаш;

бўлим ходимларининг касбий маҳоратини ошириш, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Мутахассисларни хорижда тайёрлаш ва ватандошлар билан мулоқот қилиш бўйича “Эл-юрт умиди” жамғармаси ёки халқаро лойиҳалар ва университет ҳисобидан ривожланган хорижий давлатларнинг нуфузли ўқув ва илмий марказлари тажрибасини ўрганиш ва уларни таълим жараёнига татбиқ этиш;

д) университетни ички аттестациядан ўтказишда иштирок этиш соҳасида:

университетни ички аттестациядан ўтказиш, натижалари бўйича таълим сифатига салбий таъсир этувчи омилларни аниқлаш, маълумотларни ректорга ҳамда Инспекцияга тақдим этиш;

аттестация, таълим сифатини ўрганиш билан боғлиқ жараёнларда университетда аниқланган камчиликлар ва нуқсонларни ўз вақтида бартараф этилиши устидан назорат ўрнатиш;

е) университет рейтингини халқаро даражага кўтаришга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқишда иштирок этиш соҳасида:

университет фаолиятини халқаро таълим сифатини аниқлаш индикаторлари билан таққослаш асосида унинг жаҳон рейтингиди муносиб ўрин эгаллаши учун тегишли таркибий тузилмалар билан чора-тадбирларни ишлаб чиқиш;

университетда халқаро хамкорликнинг йўлга қўйилганлигини, хорижий мамлакатлар билан шартнома асосида талаба, таянч докторант, докторант, илмий ходимлар алмашинувини, фан соҳасида халқаро илмий тадбирларнинг ташкил этилишини (семинар, анжуман, симпозиум ва х.к.), чет эл грантлари асосида бажарилаётган илмий-тадқиқот ишларини, таълим жараёнига хорижий инвестицияларнинг жалб қилинишини таҳлил қилиш;

таълим жараёнига илмий-тадқиқот институтлари, ишлаб чиқариш корхона ва ташкилотлари ҳамда хорижий давлатлар малакали мутахассисларининг жалб этилишини таҳлил қилиш;

Инспекция томонидан амалга ошириладиган олий таълим муассасалари рейтингини аниқлаш ва баҳолашга оид маълумотларни тўплашда ҳамда бошқа топшириқ ва вазифаларни бажаришда иштирок этиш;

университет рейтингини халқаро даражага кўтариш учун тажрибали

профессор-ўқитувчилар ва ёш мутахассисларни чет эл тажрибасини ўрганиш мақсадида хизмат сафарига юбориш ва уларнинг натижасини таълим жараёнига татбиқ этишда университет раҳбарияти билан ҳамкорликда ишларни ташкил этиш;

республикада ва хорижий давлатлардаги таълим сифатини назорат қилишга оид янгиликларни доимий ўрганиб бориш ва уларни таълим жараёнига татбиқ этиш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқиш;

ж) ўқув жараёни билан ишлаб чиқариш ўртасидаги интеграция жараёнларини ўрганиш соҳасида:

таълимнинг ишлаб чиқариш ва илм-фан билан интеграциясини, университетнинг кадрлар тайёрлаш ва ҳамкорликда илмий технологик ечимлар яратишда ишлаб чиқариш салоҳиятидан фойдаланиш даражасини (самарали ёки самарасизлигини) ўрганиб бориш;

илмий-тадқиқот ишларининг истеъмолчилар талабларидан келиб чиққан ҳолда олиб борилаётганлигини, университет профессор-ўқитувчилари ва талабаларининг илмий-тадқиқот ишларидаги (фундаментал, амалий, инновацион ва ҳ.к. тадқиқотлар кесимида) иштирокини ўрганиш;

ўз соҳаси бўйича илғор технологияларнинг ривожланишига қараб таълим жараёнларини амалга ошириш учун педагог кадрларнинг бевосита ишлаб чиқаришда малакаси оширилишини (мунтазам ёки мунтазам эмаслиги) ҳамда таълим йўналишлари бўйича истеъмолчилар бозорининг ўрганилганлигини (маркетинг хизмати асосида) таҳлил қилиш;

университетда кадрлар тайёрлаш сифати ва талабаларнинг билим даражасини ошириш мақсадида доимий равишда талаба, ота-она, профессор-ўқитувчи ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида ижтимоий сўровлар ўтказиш;

талабалар бажараётган битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертацияси мавзуларининг долзарблиги, сифати ва уларни ишлаб чиқаришга қай даражада жорий қилинганлигини ўрганиш;

битирувчиларнинг таълимни кейинги босқичига ўқишга кириши ёки ишга жойлашишларини таҳлил қилиш;

ота-оналар ва иш берувчилар ҳамда бошқа манфаатдор шахсларнинг ҳомийлик кенгаши фаолиятидаги ва таълим жараёнидаги иштирокини таҳлил этиш.

3-боб. Бўлимнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

8. Бўлим қуйидаги ҳуқуқларга эга:

бўлим зиммасига юклатилган вазифалар ва функцияларни бажариш учун университет таркибий тузилмаларидан зарур маълумотлар ва материалларни олиш;

университет ва унинг таркибий тузилмаларида талабалар, тингловчилар ва ўқувчиларни ўқитиш сифатини, таълимнинг тегишли турлари бўйича ишчи ўқув режалари ва фанларнинг ишчи дастурларини ДТСларига, давлат талабларига, малака талабларига ва ўқув режа ҳамда фанларнинг намунавий дастурларига мувофиқлигини белгиланган тартибда ўрганиш;

университетда аттестация жараёнида аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқишда иштирок этиш ва унинг ўз вақтида бажарилишини назоратга олиш;

университетда таълим сифатига оид қабул қилинган буйруқлар ва бошқа қарорларнинг етарли даражада ижроси таъминланмаганлиги аниқланганда, масъулларга нисбатан тегишли чоралар кўриш учун раҳбариятга таклифлар киритиш;

университетда ижтимоий муҳитни, кадрлар тайёрлаш ва таълим сифатини ўрганиш мақсадида доимий равишда талаба, ота-она, профессор-ўқитувчи ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида ижтимоий сўровлар ўтказилишини ташкил қилиш;

таълим ва кадрлар тайёрлаш сифати муаммолари бўйича халқаро конференциялар, анжуманлар, симпозиумлар, семинар ва ўқувларда иштирок этиш;

белгиланган тартибда университет кенгашига сайлаш ва сайланиш;

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқлардан фойдаланиш.

9. Бўлим қуйидаги мажбуриятларга эга:

хизмат вазифаларини виждонан бажариш ва ўз шаънига доғ туширмаслик;

Инспекцияга тақдим қилинаётган маълумотларнинг ҳаққонийлигига ҳамда университетнинг ишчи ўқув режалари ва фанларнинг ишчи дастурларини тайёрлаш сифати, битирувчиларнинг якуний аттестация ва рейтинг баҳолари ҳолислигини белгиланган тартибда назоратини ташкил этиш.

4-боб. Бўлим ишини ташкил этиш

10. Бўлим 3 нафар ходим: бўлим бошлиғи ва икки нафар бош мутахассисдан иборат.

11. Бўлим бошлиғи ва унинг ходимлари Инспекция бошлиғи тавсиясига кўра ректор буйруғи билан лавозимга тайинланади ва лавозимидан озод этилади.

12. Бўлим фаолиятига раҳбарлик қилиш бўлим бошлиғи томонидан амалга оширилади. Бўлим бошлиғининг лавозими декан лавозимига тенглаштирилади. Бўлим бошлиғи бўлмаган (таътил, бетоблик, хизмат сафари) даврда унинг вазифасини бажариш бош мутахассислардан бирига юклатилади.

13. Бўлим ўз фаолиятини юритишда Инспекцияга ва ректорга бўйсунди.

14. Бўлимга таълим сифатини назорат қилиш соҳасида амалий-методик иш тажрибасига эга бўлган малакали мутахассислар, шунингдек, илмий-педагогик стажга эга бўлган шахслар таркибидан малакавий талабларга мувофиқ белгиланган тартибда ишга қабул қилинади.

5-боб. Якуний қоидалар

15. Бўлим ходимлари ўз зиммасига юклатилган ва функционал вазифалари доирасида Инспекцияга тақдим этиладиган маълумотларнинг ҳаққонийлиги учун жавоб беради.

16. Мазкур Низомни бекор қилиш ёки унга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш белгиланган тартибда Инспекция билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

17. Бўлимни қайта ташкил этиш ва тугатиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

18. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси билан келишилган.